PROVINCIE UTRECHT

Aanvulling na hoorzittingen
Concept Nota van Beantwoording over zienswijzen op

PRS 2013-2028 en PRV 2013 (Herijking 2016)

Publicatiedatum 8 november 2016
Status GS Besluit
Referentienummer 819FAD85

Inhoud

Status van deze aanvulling 5

1. Inleiding 5

1.2 Doel en status 5

3. Sturing 6

3.1 De provinciale rol: Hardheidsclausule/flexibiliteit 6

3.3 Van toetsingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie: sturingsfilosofie 7

5. Beschermen kwaliteiten 7

5.4 Natuur 7

5.4.1 Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland: begrenzing 8

6. Vitale dorpen en steden 9

6.1. Algemene beleidslijn verstedelijking 9

6.3.3 Detailhandel: systematiek en definities 11

6.3.3 Detailhandel: provinciaal retailbeleid 11

6.3.3 Detailhandel: begrenzing object 13

6.5 regionale uitwerking 13

6.5.1.1 Stedelijk programma Amersfoort 13

6.5.1.6 Stedelijk programma Soest 14

6.5.3.5. Stedelijk programma Stichtse Vecht 15

6.5.3.6. Stedelijk programma Utrecht 16

6.5.4. Regio West 18

6.5.4.1 Stedelijk programma Lopik 18

6.5.4.4 Stedelijk programma De Ronde Venen 18

6.5.4.5 Stedelijk programma Woerden 19

7. Dynamisch landelijk gebied 21

7.2 Kernrandzone: mogelijke ontwikkelingen 21

7.3.1 Landbouwgebied: omvang bouwblokken 22

Bijlage 1: Inhoudsopgave op naam indiener zienswijze 25

Bijlage 2: Inhoudsopgave aan hand van nummer indiener zienswijze ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Status van deze aanvulling

Op 24 en 26 oktober hebben Provinciale Staten hoorzittingen georganiseerd over de Concept-Nota van beantwoording. Van deze hoorzittingen hebben 26 indieners van zienswijzen gebruik gemaakt. In een aantal gevallen hebben wij aanleiding gezien om onze reactie in de nota van beantwoording naar aanleiding van deze hoorzitting aan te passen. Bovendien hebben we een aantal correcties en aanvullingen verwerkt. Zo bleek, door een scanfout, de zienswijze van de gemeente Amersfoort (nr. 150) niet geheel verwerkt in de concept-Nota van beantwoording.

1. Inleiding

1.2 Doel en status

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Wijzigingen in PRS en PRV	103, 150	Indiener (103) vindt het jammer dat er geen overzicht is gemaakt van de wijzigingen ten opzichte van de huidige PRS/PRV. Voor een goede leesbaarheid wordt verzocht om een overzicht met wijzigingen op te nemen in de herijking. Daarnaast zorgt de algemene tekst van het Ontwerp op een aantal punten voor verwarring. 'In 2016 wordt de PRS herijkt en wordt in zijn geheel opnieuw vastgesteld.' Ontwerp PRS / PRV is toch de herijkte versie? Of is er een andere herijking? In ontwerp H PRS en H PRV wordt niet meteen duidelijk wat de aanpassingen t.o.v. de huidige PRS en PRV zijn. Dit maakt het lastig om ons zegje te doen over de aanpassingen en wijzigingen (tekst van de publicatie op de website). Het zou handig zijn een overzicht te hebben van de wijzigingen. (150)	De Ontwerp H PRS en H PRV worden door PS integraal vastgesteld als de nieuwe PRS en PRV. Om die reden is de nieuwe tekst ook integraal voorgelegd voor zienswijzen. Aan PS is voor beide documenten een versie met wijzigingen bijhouden toegestuurd. Deze is te vinden bij de vergaderstukken van de commissie RGW.	Geen aanleiding tot aanpassing
Omgevings-visie	068, 114, 150, 151	Indiener is van mening dat het een gemiste kans is dat de provincie niet meteen met een 'Omgevingsvisie' is gekomen. Hiermee wordt gewacht tot 2018, maar een aantal provincies heeft al pilots of al een Omgevingsvisie en/of -plan. Utrecht heeft hiervoor al vele handvatten, zoals milieukwaliteits-profielen, handreikingen en kwaliteitsgidsen (068). Niet duidelijk wordt waarom de herijking nu nodig is. Waarom niet nu al starten met een integrale Omgevingsvisie? (150) Volgens indiener gaat de provincie er te vroeg vanuit dat de PRV wordt overgenomen in de omgevingsverordening (151).	PS hebben ervoor gekozen om eerst de strategische plannen en bijbehorende –verordeningen actueel te maken en na vaststelling van de H PRS en H PRV een Omgevingsvisie en –verordening op te gaan stellen. Bij deze herijking hebben we op een aantal punten al geanticipeerd op het gedachtengoed van de Omgevingswet. Het is niet op voorhand gezegd dat alle PRV-regels integraal opgaan in de	Geen aanleiding tot aanpassing

		Indiener vindt het onacceptabel dat het beleid onder het huidige wettelijke regime (o.a. de herijkte PRS), zonder bestuurlijk/interactief traject 'beleidsneutraal' verwerkt wordt in de toekomstige provinciale omgevingsvisie. Daarmee lijkt geen recht te worden gedaan aan de intentie van de wetgever met introductie van de Omgevingswet (114).	Omgevingsverordening. Er wordt in samenhang gekeken naar nut en noodzaak. Ook de Omgevingsvisie zal weer tot stand komen via een interactief proces.	

3. Sturing

3.1 De provinciale rol: Hardheidsclausule/flexibiliteit

Hardheids-clausule	098, 126	Al meerdere keren is om een hardheidsclausule gevraagd, maar deze is niet opgenomen (098). Neem een algemene hardheidsclausule in de PRV op, waardoor plannen die wel bijdragen aan de doelstellingen in de PRS maar niet exact voldoen aan de regels in de PRV, wel kunnen worden toegestaan (126).	Onze PRV bevat niet alleen strakke normen, maar op alle terreinen waar wij dit mogelijk achten ook afwijkingsmogelijkheden in de vorm van maatwerk op basis van bieden van extra ruimtelijke kwaliteit. Om die reden achten wij een hardheidsclausule niet nodig.Tijdens de hoorzitting van 24 oktober jl. is door indiener toegelicht dat een hardheidsclausule ook mogelijkheden biedt om af te wijken van de regels in de PRV, maar dat GS daaraan wel voorwaarden kunnen stellen. Wij merken daarbij op dat het artikel Experimenteerruimte deze mogelijkheid, via een op te stellen gezamenlijk kader en werkwijze ook kan bieden.	Geen aanleiding tot aanpassing
Flexibiliteit Opnemen ontheffingsregeling in PRV	150	In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is in artikel 4.1a de mogelijkheid opgenomen dat in de PRV een regeling opneemt om ontheffing te verlenen *"voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden indien de betrokken provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken".* Indiener	Wij achten het opnemen van een algemene ontheffingsregeling in de PRV niet nodig, omdat we op alle terreinen waar wij dat mogelijk achten ook afwijkingsmogelijkheden in de vorm van maatwerk op basis van het creëren van extra ruimtelijke kwaliteit bieden. Bovendien houden we hiermee onze toetsende rol beperkt, en verminderen we administratieve lasten en proceduretijd.	Geen aanleiding tot aanpassing

		verzoekt een dergelijke regeling op te nemen in de PRV.		

3.3 Van toetsingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie: sturingsfilosofie

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Sturingsfilosofie verder ontwikkelen	150	In de structuurvisie Amersfoort 2030 is een nieuwe sturingsfilosofie geïntroduceerd. Hiermee wordt in een aantal projecten ervaring opgedaan. Indiener nodigt uit om samen met haar verder te experimenteren met deze uitnodigingsplanologie en deze sturingsfilosofie verder te ontwikkelen en uit te werken.	Zoals indiener aangeeft delen we de ervaringen reeds via de afspraken die we hebben gemaakt in de samenwerkings-overeenkomst binnenstedelijke ontwikkeling. Graag nemen we de uitnodiging aan om daarmee ook onze sturingsfilosofie verder te ontwikkelen.	Geen aanleiding tot aanpassing

5. Beschermen kwaliteiten

5.4 Natuur

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Natuur 2.0 en Natuurvisie	041, 068	Maak een duidelijke koppeling met Natuur 2.0 – Utrecht, netwerk van natuur' voor het streven naar robuuste natuur in grote eenheden waar bodem- en watersysteem basis voor vormt (041). De provincie is voornemens, ook met het oog op nieuwe Natuurbeschermingswet, een nieuwe Natuurvisie op te stellen. Dit is een goede zaak. Natuurbeleid 2.0 speelt hier al op in, maar dit zou nog veel sterker kunnen (068).	Wij werken nu aan de Natuurvisie, die nodig is voor de beleidskaders bij de invoering van de Wet Natuurbescherming. Deze visie wordt een uitgebreidere versie van Natuur 2.0. We zullen in deze visie nadrukkelijk ook de koppeling met het bodem- en watersysteem aan de orde stellen. De Natuurvisie gaat doorwerken in de Omgevingsvisie. Vooruitlopend daarop zullen we al wel een koppeling leggen tussen PRS paragrafen 4.1 en 5.4.1. Tijdens de hoorzitting is nogmaals het belang van koppeling met de Natuurvisie benadrukt, mede vanwege de beschreven natuurwaarden. In paragraaf 5.4 wordt een verwijzing naar Natuurvisie opgenomen.	Aanpassen H PRS door in paragraaf 4.1 een verwijzing naar H PRS 5.4.1 op te nemen over het belang van beschermen en zo nodig verdere ontwikkelen van bodem- en watersystemen voor het bereiken van de gewenste natuurkwaliteit, zeker ook in de robuuste systemen van bijvoorbeeld Heuvelrug, uiterwaarden en kwelgebieden. Aanpassen H PRS door in paragraaf 5.4 een verwijzing naar de Natuurvisie en relatie tussen beide op te nemen.

5.4.1 Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland: begrenzing

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
buitenplaats Hunthum in NNN	001	Bezwaar tegen wijziging begrenzing NNN waardoor de bebouwingskern van buitenplaats Hunthum (Sluys Nae) in NNN komt te liggen. De plannen voor ontwikkeling van deze historische buitenplaats verhouden zich niet tot het conserverend planologisch regime van het NNN. Dit zorgt voor verzwaring van procedures en hogere plankosten terwijl het provinciaal beleid voor het behoud van buitenplaatsen meer dynamiek wil toestaan. Verder heeft de provincie onvoldoende onderbouwd waarom, naast bestaande bescherming op grond van bestemmingsplan en wetten, voor deze buitenplaats de NNN-status nodig is.	Het rijks- en provinciale beleid is gericht op het versterken van het Natuurnetwerk Nederland. De begrenzing ter plaatse is daarom gewijzigd De buitenplaats Hunthum is onderdeel van een ecologische verbinding van de Vechtplassen via Polder Mijnden naar een aantal landgoederen ten westen van de Vecht en ten noorden van Breukelen. Dit terrein had al opgenomen moeten zijn in het NNN vanwege de ligging en vanwege de natuurwaarden die vergelijkbaar zijn met bijvoorbeeld de landgoederen aan de overkant van de Vecht. Daarom is het bij deze herijking opgenomen. Voor de plannen van Hunthum heeft het overigens geen gevolgen, want het bestemmingsplan is inmiddels vastgesteld. Ook voldoet het aan de criteria voor opname in het NNN vanwege de omvang (>5 ha) en aanwezige natuurkwaliteiten, die vergelijkbaar zijn met bijvoorbeeld de landgoederen aan de overkant van de Vecht. Hoewel het vigerende bestemmingsplan waarden beschermt, is de bescherming zonder NNN-status bij eventueel nieuwe ontwikkelingen te weinig. Wij hebben voldoende bronnen om zonder aanvullend veldonderzoek de natuurwaarde in te schatten. De Vecht zelf is een voor de meeste soorten een overbrugbare barrière. De bescherming van het NNN leidt niet tot het onmogelijk maken van dynamiek ter behoud van de historische buitenplaats, Wel moet enige moeite worden gedaan om ook het functioneren van het NNN te beschermen. Zie onze leidraad uit 2014.	Geen aanleiding tot aanpassing

6. Vitale dorpen en steden

6.1. Algemene beleidslijn verstedelijking

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
stedelijk gebied en rode contouren	041, 053, 057, 068, 070, 081, 084, 098, 100, 104, 114, 143, 151	Eén indiener (68) reageert instemmend dat is vastgehouden aan het beleid van de zogenaamde 'rode contouren'. Een aantal indieners (53, 098, 151) ziet met instemming dat de flexibiliteit van de rode contouren is toegenomen. Wel is er behoefte aan meer duidelijkheid over de definitie van kleinere ontwikkelingen (151). Andere indieners (057, 070, 081, 084, 098, 100, 104, 114, 143) pleiten voor meer flexibiliteit , om zo meer ruimte te geven voor economische groei (57), oplossen van knelpunten (70), de leefbaarheid en instandhouding voorzieningen in kernen (81, 84, 100, 104) opgaven op het gebied van wonen, zorg en welzijn, het oplossen van maatschappelijke problemen (098), huisvesting statushouders en realiseren van woningbouwopgave (104). Indiener (057) pleit voorts voor minder starre regels voor ruimtelijke ontwikkeling, door rode contouren te vervangen door het helder afbakenen van te beschermen natuur. Indiener (098) gaat over eventuele wijzigingen van de rode contour graag in gesprek in het kader van de binnenkort op te stellen gemeentelijke Structuurvisie. Zij gaat ervan uit dat deze wijzigingen tussentijds of in het kader van de Omgevingsvisie kunnen worden meegenomen. Indiener (143) pleit ervoor dat het rode contourenbeleid op verantwoorde wijze in samenspraak met gemeenten versoepeld wordt. Een andere Indiener (41) is het niet eens met het vereenvoudigen van de extra mogelijkheid om verstedelijking te realiseren buiten de rode contouren. De kernrandzone biedt hiervoor voldoende mogelijkheden. Indiener begrijpt niet waarom er niet in alle gevallen een ruimtelijke kwaliteitsverbetering gerealiseerd zou kunnen worden. Hoe wordt de voorgestelde dialoog tussen provincie en gemeente	In de H PRS/H PRV houden wij vast aan ons beleid ten aanzien van rode contouren. Naar onze mening draagt dit instrument bij aan het handhaven van de kwaliteit van het landelijk gebied enerzijds en ondersteunt het anderzijds de realisatie van onze binnenstedelijke ambities. Het beleid en de algemene regels voor de kernrandzone biedt enige ruimte voor verstedelijking buiten de contour, mits daar kwaliteitsverbetering tegenover staat. In het overleg dat wij in het kader van de herijking hebben gevoerd, hebben gemeenten en andere partijen aangegeven dat zij een urgente maatschappelijke opgave, zoals de huisvesting van vergunninghouders of het in stand houden van de leefbaarheid van kernen, niet binnen het stedelijk gebied of op een reeds aangegeven toekomstige uitbreidingslocatie kunnen realiseren en dat de regels voor de kernrandzone in deze gevallen ook geen soelaas bieden. Over concrete gevallen gaan wij graag met gemeenten in gesprek, en zo nodig, mits ruimtelijk aanvaardbaar, werken wij mee aan een partiele herziening van de PRS/PRV. Tijdens de hoorzitting heeft indiener (041) aangegeven dat zij vindt dat het kernrandzonebeleid al voldoende mogelijkheden biedt, en dat zij niet inziet waarom er niet in alle gevallen ruimtelijke kwaliteitsverbetering kan worden	Geen aanleiding tot aanpassing

		vormgegeven, wie zijn daarbij betrokken, wat betekent 'ruimtelijk aanvaardbaar' en hoe verhoudt deze beleidswijziging zich tot de Ladder van Duurzame Verstedelijking. Ook urgente maatschappelijke opgaven dienen binnen huidige stedelijke gebieden en aangewezen uitbreidingslocaties te worden geaccommodeerd.	gerealiseerd. We denken dat dit zich bijvoorbeeld zou kunnen voordoen bij het mogelijk maken van noodzakelijke extra woningbouw of bedrijventerrein buiten de contour. Uiteraard na een zorgvuldige ruimtelijke afweging en is hierop de ladder van duurzame verstedelijking van toepassing. In een dergelijk geval is een partiële herziening van de PRS/PRV noodzakelijk, waarbij de gebruikelijke procedure van ter inzage legging en indienen zienswijzen zal worden gevolgd.	
Luchtvaart-terrein Art. 3.14 PRV	058	De Leusderheide is als luchtvaartterrein aangemerkt. Voor zover wij kunnen bedenken is er geen reden/motivatie voor de aanduiding Luchtvaartterrein. Verzoek om dit te wijzigen.	Wij begrijpen uw opmerking. De objecten 'luchtvaartterrein' en 'buffer luchtvaartterrein' zijn gecreëerd op basis van vergelijking met andere objecten. Abusievelijk zijn de militaire terreinen met natuurwaarden daarin ook opgenomen. Dit zullen wij herstellen. Wij zullen de objecten 'luchtvaartterrein' en 'buffer luchtvaartterrein' heroverwegen en zo nodig met een wijzigingsvoorstel komen.	De tekst PRV en de PRV objecten 'luchtvaartterrein' en 'buffer luchtvaartterrein' nader bezien, en zo nodig een aanpassing van de H PRV voorstellen.
	098, 126, 150	Aan het begrip: 'Bestaand stedelijk gebied' graag toevoegen: 'het gebied binnen de rode contour'. Dat helpt de gemeenten bij de onderbouwing van de ladder van duurzame ontwikkeling. (098) Voor de toepassing van de Ladder van duurzame verstedelijking is het begrip 'bestaand stedelijk gebied' van belang. In de PRS en PRV worden verschillende begrippen gehanteerd, die allemaal net weer anders zijn geformuleerd. Indiener pleit voor hantering eenduidige begrippen, die aansluiten bij de begripsbepaling van het Bro. (126) Het zou goed zijn om eenduidige begrippen te gebruiken en aan te sluiten bij de begripsbepaling van het Bro. (150)	Het Bro definieert het begrip 'bestaand stedelijk gebied'" als een bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur. In de H PRS en H PRV begrenzen wij het 'stedelijk gebied' met de rode contour. Ook al noemen we het hetzelfde, het is een andere systematiek. In ons stedelijk gebied hebben we bijvoorbeeld verstedelijkingslocaties die nog niet gebouwd zijn maar waarvoor wel een ontwerp-ruimtelijk plan is vastgesteld al opgenomen. Daarnaast kan er ook in het	Geen aanleiding tot aanpassing

			landelijk gebied sprake zijn van ‘bestaand stedelijk gebied’ volgens de Bro-definitie, bijvoorbeeld kleine bebouwingskernen of –linten die wij niet in stedelijk gebied hebben opgenomen. Ook de definitie van verstedelijking zoals opgenomen in de PRV wijkt af van die van ‘stedelijke ontwikkeling’ zoals opgenomen in Bro. Hoewel wij begrip hebben dat dit voor indieners lastig is, zien wij, gezien het verschil in systematiek, geen mogelijkheid om deze begrippen eenduidig te maken.	

6.3.3 Detailhandel: systematiek en definities

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
	067, 150	PRV laat ten onrechte geen ruimte voor concepten die vanwege hun concept niet goed inpasbaar zijn in bestaande detailhandelscentra. Indiener heeft voor haar winkels ruimte nodig, PRS/PRV maakt vestiging van Decathlon in Utrecht onmogelijk. Indiener (150) is van mening dat er geen rekening wordt gehouden met de behoefte van veel consumenten aan vernieuwende, grootschalige winkelconcepten die in binnensteden en wijkcentra vanuit een goede ruimtelijke ordening niet gewenst zijn. Een te ver doorgeschoten restrictief beleid werkt averechts als het tegelijkertijd de broodnodige vernieuwing van het winkellandschap tegenhoudt.	De PRV grijpt niet in op de bestaande regels in vigerende ruimtelijke plannen, ook niet op de (meer) perifere locaties. Gemeenteraden hebben via hun ruimtelijke plannen aangegeven wat ze op het gebied van detailhandel binnen hun grondgebied aanvaardbaar achten. Bij nieuwe ruimtelijke plannen moet de gemeente inderdaad de PRS/PRV bepalingen in acht nemen. De PRS/PRV staat buiten de op de PRV kaart 7 “wonen en werken” aangeduide bestaande winkelgebieden slechts onder voorwaarden toevoeging van nieuwe detailhandel toe. Wij zijn van mening dat zich binnen de grenzen van bestaande winkelgebieden voldoende mogelijkheden kunnen voordoen.	Geen aanleiding tot aanpassing

6.3.3 Detailhandel: provinciaal retailbeleid

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Provinciaal	084, 097,	Indieners (84, 99, 100 en 126) achten de volgorde verkeerd. Zij willen	Het leegstandsprobleem is urgent.	Geen aanleiding tot

retailbeleid	099, 100, 126, 130, 150	graag eerst samen met de provincie beleid ontwikkelen alvorens dit te verankeren in de PRS/PRV. Indiener (84) ziet als nadeel van de omgekeerde volgorde dat het de speelruimte beperkt in regionale processen en vraagt om het visieproces eerst ruimte te geven, en pas daarna eventueel over te gaan tot het vastleggen van richtlijnen en regels. Indieners (99 en 126) willen stil staan bij de vraag welke overheid (gemeente of provincie) aan zet is bij welk soort ontwikkeling. Indiener (100) geeft aan recentelijk voor het grondgebied van de gemeente Stichtse Vecht een detailhandelsvisie op te hebben gesteld. Een risico op planschade bij het beperken van bestaande vestigingsmogelijkheden moet volgens indiener (126) door de provincie worden gedragen. Indiener (97) is van mening dat het oneigenlijk gebruik van een herijking is om nieuw beleid te introduceren dat nog niet is vastgesteld. Voorts stelt zij vraagtekens bij de noodzaak van een provinciaal detailhandelsbeleid; via de ladder voor duurzame verstedelijking wordt regionale afstemming afgedwongen en is de onderbouwing aanvechtbaar. Indiener (97) acht het ruimtelijk verdedigbaar dat nieuwvestiging van detailhandel buiten de ´gele contouren´ in beginsel niet is toegestaan. Zij stelt dat uitbreiden van bestaande detailhandelsvestigingen buiten de begrenzing van bestaande winkelgebieden niet meer mogelijk is. Indiener (130) pleit voor een minder restrictief beleid ten aanzien van perifere detailhandel op bedrijventerreinen. Ordening moet wel sturen op schaarste, maar bij voorkeur niet met behulp van schaarste. Schaarste creëren belemmert concurrentiekracht en werkt onnodig marktverstorend. Indiener (150) verzoekt om met haar de perspectieven om tot een gezonde retailstructuur te komen integraal te bekijken. Dit zou betekenen dat in de PRS en PRV terughoudend wordt omgegaan met restrictieve maatregelen en dat we met elkaar goed vorm kunnen geven aan lokaal, regionaal en provinciaal retailbeleid. Het voorgenomen traject voor de retailvisie zou daartoe kunnen dienen, al vindt indiener het jammer dat dat pas in 2017 wordt opgepakt.	Wij willen voorkomen dat het leegstandsprobleem en daarmee ook het leefbaarheidsprobleem toeneemt. Daarom een inperking van nieuwvestigings- en uitbreidingsmogelijkheden buiten de bestaande winkelgebieden. Wij zijn van mening dat deze afweging op provinciaal niveau het meest effectief is. In de gebieden die niet zijn aangeduid als ‘bestaand winkelgebied’ zijn inderdaad beperkingen opgelegd. Nieuwvestiging of uitbreidingen van (perifere) detailhandelsvestigingen blijven, onder voorwaarden, echter ook in deze gebieden mogelijk. De voorwaarden zijn opgenomen in artikel 4.5 lid 2 onder a t/m e van de PRV. Deze regeling biedt voldoende flexibiliteit. Het leggen van een contour om elke bestaande detailhandelsvestiging is dan ook niet nodig.	aanpassing

6.3.3 Detailhandel: begrenzing object

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
	133	Indiener verzoekt de begrenzing van het bestaande winkelgebied bij Emiclaer in Amersfoort uit te breiden	Wij kunnen instemmen met de door indiener voorgestelde uitbreiding van het 'bestaand winkelgebied'bij Emiclaer.	Kaart PRS/PRV: aanpassing object 'bestaand winkelgebied'bij Emiclaer te Amersfoort.
	150	De door indiener aangeleverde begrenzingen zijn nog niet verwerkt op de kaart. Aangegeven is dat in dat geval de begrenzingen bij definitieve besluitvorming alsnog zouden worden aangepast. Graag alsnog de juiste begrenzingen invoeren.	De door u aangeleverde begrenzingen zijn door ons slechts ten dele overgenomen. In lijn met onze systematiek zijn de begrenzingen van de PDV locaties en Vathorst West niet als bestaand winkelgebied opgenomen. De begrenzingen van de winkelgebieden in Nieuwland, De Brand, Vathorst centrum, Schothorst, Hoogland, Leusderweg, Randenbroek en Hoge Weg, Soesterkwartier, Kruiskamp en Liendert zullen wij aanpassen in de Ontwerp H PRS/PRV. Ten aanzien van Emiclear hebben wij de door u voorgestelde begrenzing deels overgenomen. Het water en het bestaande woongebied worden buiten de begrenzing gelaten. Bij het Stadshart hebben we de begrenzing gehandhaafd. Indien de Visie Stadshart aanpassing van de begrenzing noodzakelijk maakt kunnen GS de begrenzing in een later stadium alsnog aanpassen.	Kaart PRS en PRV: Aanpassing van het object 'bestaand winkelgebied' zoals omschreven.

6.5 regionale uitwerking

6.5.1.1 Stedelijk programma Amersfoort

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
	150	Indiener is verbaasd dat de rode contouren in het beekdal Randenbroek zijn aangepast. Deze wijziging past niet in het beleid, "decentraal wat kan, centraal wat moet". Door dit gebied met veel stedelijke functies buiten de rode contour te plaatsen worden nieuwe ontwikkelingen in dit gebied onnodig ingewikkelder. Indiener stelt voor de wijziging van de rode contour in te perken tot de Elisabethlocatie,	Wij hebben begrip voor uw standpunt. Inderdaad hebben sommige delen van het gebied dat thans buiten het stedelijk gebied is gelaten een stedelijk karakter. Echter, door uitsluitend de Elisabethlocatie buiten de rode contour te situeren ontstaat er een'enclave' landelijk gebied in het stedelijk gebied, en dat vinden wij ongewenst. Bovendien zijn de beekoevers ook van ecologische waarde. Daarom stellen wij voor de contourwijziging te beperken tot de Elisabethlocatie en de zuidoever van de beek.	Kaart PRS en PRV: wijziging begrenzing stedelijk gebied aan de oostzijde van Amersfoort.

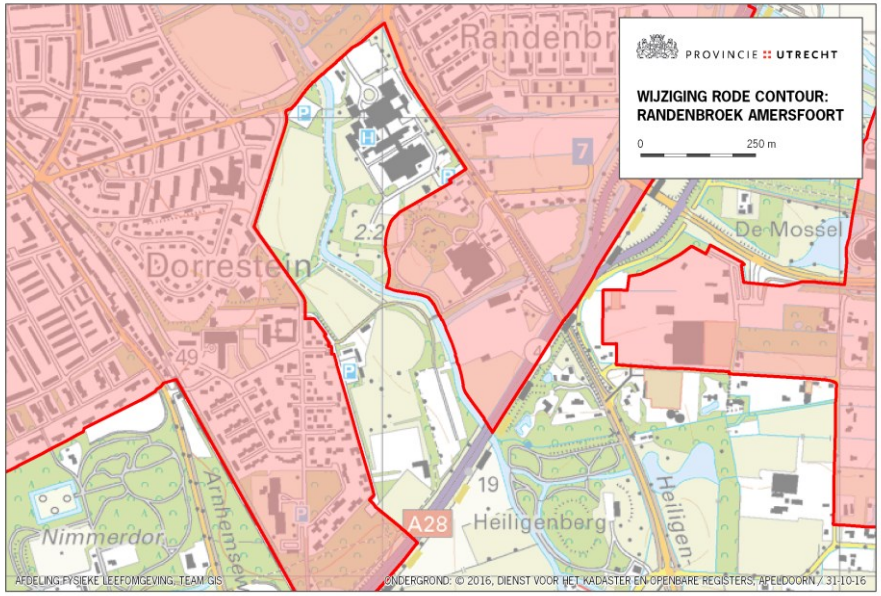

6.5.1.6 Stedelijk programma Soest

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
rode contour	004, 050	Graag aanpassing rode contour t.h.v. Van Lenneplaan 25 (004). Graag aanpassing bestemming naar tuin, Van Lenneplaan 25a (050).	Indiener (50) vraagt om aanpassing van de bestemming naar 'tuin'. In de PRS en PRV worden echter geen bestemmingen opgenomen, dat doen gemeenten bij het vaststellen van bestemmingsplannen. Mogelijk wil indiener, net zoals zijn buurman (04) dat de rode contour, de begrenzing van het stedelijk gebied, achter zijn perceel wordt verlegd. De noodzaak voor deze aanpassing wordt echter niet gemotiveerd. Daarom zien wij geen noodzaak om aan dit verzoek te voldoen. Tijdens de hoorzitting op 24 oktober jl. heeft de huidige eigenaar van het perceel 25a toegelicht dat de gemeente heeft aangegeven dat voor wijziging	Geen aanleiding tot aanpassing

			naar de bestemming tuin een wijziging van de begrenzing stedelijk gebied noodzakelijk zou zijn. De gemeente wil in het kader van het opstellen van haar structuurvisie bezien waar de rode contour aangepast zou moeten worden. Vooruitlopend daarop vinden wij het niet wenselijk de begrenzing van het stedelijk gebied nu al aan te passen.	

6.5.3.5. Stedelijk programma Stichtse Vecht

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
bedrijven-terrein	070, 100	Indiener (070) verzoekt om de gronden van fase 3 van het bedrijventerrein Breukelerwaard (aan de oostzijde van tankstation Ruwiel, aansluitend op en ten noorden van het huidige bedrijvenpark Breukelerwaard) op te nemen binnen de rode contour van Breukelen, dan wel om de gronden op te nemen als toekomstig bedrijventerrein “in stedelijk programma”/”niet in stedelijk programma”. Argumentatie: de sector logistiek en groothandel is een sector met grote banenpotentie en is sterk in beweging. Deze heeft behoefte aan specifieke ruimte, namelijk kavels met een grootte vanaf 2 hectare. Deze ruimte is thans niet beschikbaar in stedelijk gebied en ook niet beschikbaar te maken door herstructurering en/of transformatie. In de Regio Utrecht zijn slechts een beperkt aantal bedrijventerreinen die die ruimte zouden kunnen bieden, nl. Strijkvietel en het Klooster, en die liggen zuidelijker. De beoogde locatie ligt aan de verbindingsas A2 en heeft hier een directe aansluiting op. Indiener (100) constateert dat bestaande terreinen onvoldoende ruimte bieden op de langere termijn. Graag een extra uitbreiding van 2 hectare ten noorden van bedrijventerrein de Corridor in Breukelen mogelijk maken, zodat ruimte kan worden gegeven aan nieuwe en kwalitatief hoogwaardige bedrijvigheid op een locatie die goed ontsloten is op de A2.	Terecht verwijst de indiener (70) naar het aanbod op Strijkviertel en Het Klooster. Door het aanbod op regionaal niveau te bezien wordt voorkomen dat meer ruimte wordt geboden dan noodzakelijk. Het voorkomen van overprogrammering draagt bij aan het optimaal ruimtegebruik op bestaande bedrijventerreinen. Om die reden wijzen wij het verzoek van indieners af. Tijdens de hoorzitting op 26 oktober hebben indieners (070, 100) hun zienswijzen toegelicht. Er is een specifiek gegadigde voor vestiging van een logistiek bedrijf van 2 hectare op de beoogde locatie. Wij handhaven echter onze reactie, naar onze mening is er voldoende bedrijventerrein gepland en zijn er elders in de regio locaties voorhanden. Zo was er volgens onze gegevens op bedrijventerrein De Wetering (slechts enkele kilometers verwijderd van de locatie Breukelerwaard) op 1 januari 2016 nog 11,8 hectare terstond uitgeefbaar, Op Strijkviertel is nog bedrijventerreincapaciteit (21 hectare netto), echter niet terstond uitgeefbaar, Ook op het bedrijventerrein Het Klooster zijn volgens onze gegevens nog mogelijkheden.	Geen aanleiding tot aanpassing.

	077, 125	De uitbreiding van bedrijventerrein “De Werf” in Loenen aan de Vecht is onnodig en onwenselijk en dient niet langer in de structuurvisie te worden opgenomen. De noodzaak is niet aangetoond en achterhaald, de uitbreiding is feitelijk al gerealiseerd. Uit inventarisatie blijkt dat in de voormalige gemeenten Breukelen en Loenen sprake is van 4 en 7 hectare leegstand, maar dat er ook ruim 3 hectare onbebouwd terrein voorhanden is. Daarnaast vraagt gemeente Stichtse Vecht om nog een 2 hectare uitbreidingsmogelijkheid. Dit is een veel geschiktere locatie dan De Werf. De uitbreiding zal de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de polder aantasten. De bestaande infrastructuur is ongeschikt voor vergroting. De ontsluitende weg is slechts 6 meter breed. De infrastructuur is niet toereikend nu het terrein feitelijk 3 keer zo groot wordt. En de keuze voor een zwaardere milieucategorie is in strijd met bestaande wetgeving en jurisprudentie. Want binnen 50 meter van het terrein bevindt zich een aantal burgerwoningen. Gemeente is door RvS al meerdere keren in ongelijk gesteld rond negeren van de milieunormen (77). Indiener verzoekt de uitbreiding van het bedrijventerrein “ De Werf” in Loenen aan de Vecht te heroverwegen c.q. te schrappen of elders te realiseren. Zij acht verdere ontwikkeling niet wenselijk, gaat ten koste van de leefbaarheid. Uitbreiding houdt geen rekening met de ladder voor duurzame verstedelijking, de locatie is niet adequaat ontsloten. Vanaf 2011 heeft reeds een uitbreiding van bedrijventerrein in Loenen plaatsgevonden (125).	De betreffende locatie is afkomstig uit het regionaal convenant bedrijventerreinen van de Regio Utrecht (BRU) en Utrecht West (de gemeente Stichtse Vecht heeft met beide regio’s regionaal afgestemd). In de PRS 2013-2028 is de uitbreiding van De Werf overgenomen. Deze locatie hebben wij destijds reeds ruimtelijk afgewogen. Wij zien geen aanleiding tot heroverweging van deze uitbreiding, omdat deze onderdeel is van het regionale programma. Indien bestemmingsplannen in strijd zijn met het provinciaal belang, zoals is neergelegd in de PRS en PRV, zullen wij een reactie geven, een zienswijze indienen, een reactieve aanwijzing geven of in beroep gaan. Wij zullen op dat moment dan ook de eventuele aantasting van het provinciaal belang van landschappelijke en cultuurhistorische waarden bekijken. De uitbreiding van het bedrijventerrein is ‘Ladderplichtig’. Dit betekent dat de gemeente in haar bestemmingsplan onder meer dient aan te tonen dat er sprake is van een ontwikkeling die in een actuele regionale behoefte voorziet en dat de infrastructuur toereikend is. Dit is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Ook de toets op de mogelijkheden van benutting van de bestaande infrastructuur en de toegestane milieucategorieën is aan de gemeente.	Geen aanleiding tot aanpassing

6.5.3.6. Stedelijk programma Utrecht

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
	101, 102, 143	Instemming met de keuze om het programma voor Rijnenburg te schrappen en in plaats daarvan, naast het	Zoals aangegeven verwachten wij niet dat de uitbreidingslocatie Rijnenburg in de PRS-	Geen aanleiding tot aanpassing

		agrarische gebruik, vooral mogelijkheden voor een pauzelandschap met vormen van duurzame energieopwekking te zien (101). Indiener (102) heeft ernstige bezwaren tegen het niet opnemen van een woningbouwprogramma voor de locatie Rijnenburg. Er is onvoldoende plancapaciteit en het is onduidelijk of het binnenstedelijke woningbouwprogramma kan worden uitgevoerd. De gemeenten heeft geen substantiële grootschalige locaties binnen haar grenzen behoudens Rijnenburg. Een (gedeelte van) de binnenstedelijke capaciteit kan niet of niet tijdig worden aangewend om te voldoen aan zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve woningbehoefte. Indiener (102) acht aanpassing van het programma en het tijdig starten van de voorbereiding van een vraaggerichte ontwikkeling van Rijnenburg noodzakelijk. Zij verzoekt de locatie te handhaven zodat deze capaciteit voor stad en regio Utrecht beschikbaar blijft. Indiener wil Rijnenburg actief in beeld houden (143).	periode wordt ontwikkeld, en daarom hebben we geen programma opgenomen voor deze locatie. Voor de langere termijn wordt deze locatie echter in beeld gehouden. Tijdens de hoorzitting heeft indiener (102) zijn zienswijze toegelicht en onder andere verwezen naar het op 20 oktober 2016 verschenen EIB-rapport 'Investeren in de nederlandse woningmarkt' en de Ruimtelijke Strategie van de stad Utrecht. Het EIB constateert dat er in alle provincies sprake is van te weinig planaanbod, maar dat de discrepantie tussen woingbehoefte en –plannen in de provincie Utrecht het hoogst is. Wij merken daarbij op dat in het EIB-rapport uitgaat van een planaanbod van 33.644 in onze provincie, terwijl de Ontwerp-PRS/PRV nog een woningbouwprogramma heeft voor 57.000 woningen tot 2028. Het is wel zaak om deze capaciteit ook om te zetten in woningbouwplannen. De Ruimtelijke Strategie van de gemeente Utrecht geeft aan dat er tot 2030 nog 65.000 inwoners bijkomen. De gemeente wil de extra wonigen die daarvoor nodig zijn binnen de huidige rode contouren accomoderen. Omdat we een 'realistisch' programma in de PRS/PRV opnemen, waarvan we verwachten dat dat in de komende jaren kan worden gerealiseerd, hebben we het programma voor Rijenburg geschrapt en het binnenstedelijk programma verhoogd met 5000 woningen.	

6.5.4. Regio West

6.5.4.1 Stedelijk programma Lopik

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
bedrijven-terrein	086, 109	Indiener (086) verzoekt om uitbreiding van het bedrijventerrein De Copen in de PRS en PRV mogelijk te maken. Ruimte op bedrijventerrein elders biedt geen oplossing voor de verplaatsingsbehoefte van een bedrijf uit het landelijk gebied van Lopik en de uitbreidingsbehoefte van zittende bedrijven. Indiener (109) heeft concrete plannen uitgewerkt voor verplaatsing van niet-agrarische bedrijven uit het landelijk gebied naar gebieden aansluitend aan het bestaande bedrijventerrein. Daarbij is gekozen voor een clustering van bedrijven die gelet op hun bedrijfsvoering van elkaars nabijheid kunnen profiteren. Indiener ziet deze voorstellen niet terug in de PRS/PRV.	Indiener (109) is bekend met ons beleid voor bedrijventerreinen: accent op herstructurering en terughoudend met het aanwijzen van nieuwe uitbreidingslocaties. Het opgenomen programma voor bedrijventerreinen voor de regio West Utrecht biedt bovendien op regionale schaal voldoende ruimte. Wij zijn echter bekend met de wens van indiener tot het faciliteren van bedrijfsverplaatsing en we gaan op basis van concrete plannen graag met indiener in gesprek over de mogelijkheden voor maatwerkoplossingen. Voor ons is daarbij tevens van belang op welke wijze de kwaliteit van de achterblijvende locaties wordt verbeterd. Indiener (109) heeft tijdens de hoorzitting op 24 oktober jl. de zienswijze toegelicht. Daarbij is onder andere opgemerkt dat ruimtelijke kwaliteit geen deel uitmaakt van de afweging bij bedrijventerreinen. Echter, ons restrictieve beleid ten aanzien van nieuwe bedrijventerreinen en de koppeling daarvan met herstructurering is juist ingegeven vanuit ruimtelijke kwaliteit: wij willen toekomstig overaanbod voorkomen. Nu de uitbreiding van bedrijventerrein uitsluitend is gekoppeld aan verplaatsing, kan worden bezien in hoeverre het kernrandzonebeleid soelaas kan bieden.	In de H PRS zal de volgende passage worden opgenomen: *"De gemeente Lopik heeft de wens om een niet-agrarisch bedrijf uit het buitengebied te verplaatsen. Het bestaande bedrijven-terrein De Copen zou hiervoor moeten worden uitgebreid. Daarbij is tevens van belang op welke wijze de kwaliteit op de achterblijvende locaties wordt verbeterd.."*

6.5.4.4 Stedelijk programma De Ronde Venen

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Bon-gronden	046, 053	Mogelijk maken van woningbouw op c.q. binnen het stedelijk	Locatie van de 'Bon-gronden' betreft een gebied	Geen aanleiding tot

Abcoude		gebied opnemen van de zgn. “Bon-gronden”, locatie omgeven door de bestaande bebouwing aan de Des Tombesweg, de A2 en de Piet van Wijngaerdlaan in Abcoude. Er is sprake van een “inbreidingslocatie”, leidt tot vanzelfsprekende afronding van het bestaande dorpsgebied. Indiener brengt de volgende nadere argumenten naar voren: de sterke toename van de vraag naar nieuwbouwwoningen; het grote belang van het beschikbaar hebben van locaties vanwege de verwachte druk op de woningmarkt; door de ligging van deze locatie kan reeds aanwezige infrastructuur worden benut en is de locatie geschikt voor innovatieve en duurzame toepassingen in de bouw, waaronder “0-op-de-meter”woningen; niet duidelijk welke kwaliteit of waarde er wordt beschermd door dit gebied buiten de rode contouren te laten.	van ca. 7,6 ha gelegen buiten de rode contour van Abcoude. Deze locatie dient daarom aangemerkt te worden als een uitbreidingslocatie. Zoals aangegeven in paragraaf 6.1, zijn wij terughoudend met het aanwijzen van nieuwe uitbreidingslocaties en zetten we in op binnenstedelijke ontwikkeling. In de PRS is een woningbouwprogramma voor de gemeente De Ronde Venen opgenomen van 1.700 woningen die geheel binnen het huidige stedelijk gebied gerealiseerd kunnen worden. Er zijn daarmee nog veel binnenstedelijke mogelijkheden, daarom ligt het aanwijzen van een nieuwe uitbreidingslocatie niet voor de hand. Onze ambities met betrekking tot energieneutrale woningen zullen voor een groot deel in de bestaande voorraad en bij binnenstedelijke nieuwbouw en transformatie moeten worden gerealiseerd. Tijdens de hoorzitting op 26 oktober jl. heeft indiener (053) toegelicht dat er volgens haar geen enkel provinciaal belang gediend is bij het buiten de contour laten van deze locatie, en dat, door het gebied deel uit te laten maken van het landelijk gebied, de achteruitgang op de loer ligt. Wij zijn echter van mening dat hierbij het provinciaal belang ‘bevorderen van binnenstedelijke ontwikkeling’ aan de orde is. Daarnaast bieden naar onze mening het beleid en de regels voor het landelijk gebied, waaronder die voor de kernrandzone, voldoende mogelijkheden om de kwaliteit van dit gebied te verbeteren. Op die manier kan ook in een eventuele actuele behoefte worden voorzien.	aanpassing

6.5.4.5 Stedelijk programma Woerden

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS

woningbouw programma	094, 095, 137, 154	Nieuwe woonwijken in Harmelen zijn niet nodig en mogen er niet komen: noch Haanwijk, noch Hof van Harmelen. (094, 154). Indiener schat in dat er in Harmelen ruimte is voor ca. 180 extra woningen in het stedelijk gebied, die kunnen voorzien in de woningbehoefte (094, 154). Groen opofferen is niet nodig. Verzoek om de desbetreffende tekstpassages en kaartbeelden dienovereenkomstig aan te passen (94) Polder Haanwijk is te bijzonder om te bebouwen."cope" ontginning, hoge natuurwaarden, weidse vergezichten veenweidelandschap, rust, cultuurhistorie. Er is voldoende ruimte om te bouwen op herbouwlocaties in het dorp Harmelen om in de behoefte te voorzien, mits er gebouwd wordt voor senioren en starters. Indiener hoopt dat PS bij de herijking iets dat ooit eens bedacht is en lang geleden goed bevonden durven te veranderen. (095) Indiener verzoekt om de toekomstige woningbouwlocatie in polder Haanwijk te verwijderen. Dit gezien de uitspraak van de raad van State in 2001, de woningbehoefte en aanwezige alternatieve locaties in de kern Harmelen en de hoge landschappelijke en cultuurhistorische waarde van dit kwetsbare gebied. (137) Er zijn ecologische bezwaren tegen bebouwing in de polder Haanwijk. Zij vraagt bestuurders van de provincie om de gemeente Woerden ertoe aan te zetten dat zij de beschikbare herbouwlocaties krachtig oppakt. (154)	Wij merken op dat we bij de thans aan de orde zijnde Herijking van de PRS en PRV niets hebben gewijzigd met betrekking tot de uitbreidingsmogelijkheid bij Harmelen. We hebben deze locatie destijds ruimtelijk afgewogen en gezien de regionale woningbehoefte zien wij geen aanleiding om de uitbreidingslocatie niet meer op te nemen. Tijdens de hoorzitting op 26 oktober heeft indiener (094) toegelicht dat er volgens haar in de kern Harmelen geen behoefte is aan een uitbreidingslocatie, omdat Harmelen nog de mogelijkheid heeft tot inbreiding en dat Harmelen als een 'groene buffer' fungeert tussen Utrecht en Woerden en ook moet blijven fungeren. Wij merken daarbij op dat wij er uiteraard voorstander van zijn dat allereerst de aanwezige herbestemmings- en inbreidngslocaties in het dorp Harmelen worden benut, alvorens de uitbreidingslocatie wordt ontwikkeld. In het stedelijk programma van de PRS bezien wij hoe de woningbehoefte op regionale schaal geaccommodeerd kan worden. Daarvoor zijn ook uitbreidingslocaties noodzakelijk. De woningbehoefteprognoses laten zien dat er ook een aantoonbare behoefte is aan dorps/groen wonen. De uitbreidingslocatie in Harmelen kan daarin een functie vervullen. Voorts achten wij een uitbreidingslocatie van 90 woningen niet van dermate omvang, dat daarmee het groene karakter van Harmelen teniet wordt gedaan.	Geen aanleiding tot aanpassing.

7. Dynamisch landelijk gebied

7.2 Kernrandzone: mogelijke ontwikkelingen

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Uitplaatsing bedrijf uit stedelijk gebied	098, 126	Bij uitplaatsing van een bedrijf in de kernrandzone moeten eerst alternatieve vestigingsmogelijkheden op een regulier bedrijventerrein in de regio worden onderzocht. Schrap deze regel om lokale bedrijven te behouden. Zij hebben lokale binding en bieden lokale werkgelegenheid. Nu is het een moeizaam proces om regionaal een alternatieve locatie uit te sluiten (in dit geval de uitplaatsing van een agrarisch bedrijf) (098). Indiener constateert dat uitplaatsing van een bedrijf uit stedelijk gebied naar de kernrandzone mag, als een probleem in de kern wordt opgelost. Hieraan wordt echter de voorwaarde verbonden dat eerst moet worden uitgesloten dat er een plek op een bedrijventerrein in de regio beschikbaar is. Het is jammer dat hiermee potentieel een bedrijf niet behouden blijft voor de kern. Daarnaast zal het ook lastig zijn om te onderbouwen of er geen plek op een bedrijventerrein in de regio beschikbaar is (126).	Ook de incidentele uitplaatsing maakt deel uit van het provinciale bedrijfsvestigingsbeleid. Vanuit de wens voor compacte verstedelijking dienen nieuwe claims op landelijk gebied zoveel mogelijk te worden vermeden. Reden om bij het zoeken naar een alternatieve vestigingslocatie een check te verlangen naar eventuele beschikbare alternatieven op reguliere bedrijventerreinen in de regio. Wij onderschrijven volledig uw stelling, dat behoud van werkgelegenheid van belang kan zijn voor de leefbaarheid van een (kleine) kern. Vanwege het eerstgenoemde argument hechten wij aan de ‘regionale check’, maar het eventuele belang voor de lokale werkgelegenheid kan in deze ruimtelijke motivering meegewogen worden. Tijdens de hoorzitting op 24 oktober jl. is gevraagd om meer duidelijkheid te geven omtrent de grootte van de regio en wanneer het argument van lokale werkgelegenheid voorgaat. Omdat het gaat om individuele gevallen en maatwerk-oplossingen, kunnen wij die duidelijkheid echter niet geven. Essentie is dat wordt gemotiveerd dat er enerzijds geen geschikte alternatieve vestigingslocaties op reguliere bedrijventerreinen voorhanden zijn en anderzijds dat er door de uitplaatsing per saldo sprake is van verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.	Geen aanleiding tot aanpassing

7.3.1 Landbouwgebied: omvang bouwblokken

	124	Het moet mogelijk zijn om in specifieke situatie af te wijken van de maximale oppervlaktemaat voor agrarische bouwvlakken van 2,5 hectare. Uiteraard onder de daarvoor relevante voorwaarden.	Schaalvergroting in de veehouderij en de omvang van veestallen is de afgelopen jaren veelvuldig onderwerp van maatschappelijk en politiek debat, ook in de provincie Utrecht. In dit debat gaat het onder andere over de mogelijke effecten van grootschalige veehouderij op het landschap, het milieu, dierwelzijn en volksgezondheid. Naar aanleiding van het burgerinitiatiefvoorstel 'Stop Veefabrieken Utrecht' hebben PS van Utrecht op 7 februari 2011 besloten om de komst van of de uitbreiding naar grootschalige niet-grondgebonden veehouderijen (met een bouwperceel groter dan 1,5 ha.) tegen te houden. PS hebben GS opgedragen om dit besluit uit te werken in de PRS en de PRV. Dit is in 2013 door PS vastgesteld. Hoewel wij beseffen dat deze keuze voor sommige veehouders met groeiambities als beperkend wordt ervaren, vinden wij op basis van bovenstaande overwegingen dat onbeperkte groei van veebedrijven in Utrecht niet wenselijk is. Daarbij achten wij een bouwblokomvang van 1,5 ha voldoende voor het exploiteren van een doelmatig en duurzaam niet-grondgebonden veebedrijf waarbij dan ook nog voldoende ruimte bestaat voor diervriendelijke stallen. Dit baseren wij op gegevens over mogelijke dieraantallen per bouwperceel (o.a. Alterra rapport "Grootschalige landbouw" en presentatie Balthussen, LEI, 2010) en gemiddelde bedrijfsgrootte in Utrecht. Bijvoorbeeld kunnen er op een bouwperceel (inclusief, woning en andere verhardingen) van 1,5 ha volgens deze gegevens bij een diervriendelijke stalsysteem 8000-12.000 mestvarkens gehouden worden. Dat is vier tot zesmaal het aantal dat nu in Utrecht gemiddeld op een gespecialiseerd mestvarkensbedrijf gehouden wordt (2000 mestvarkens). Bij deze berekeningen is uitgegaan van een efficiënte benutting van het bouwperceel waarbij verouderde, overtollige bebouwing wordt opgeruimd. De uitbreidingsmogelijkheid onder voorwaarden tot een bouwblokomvang van 2,5 ha biedt grondgebonden melkvee voldoende mogelijkheden. Ook dit baseren wij op de inschatting van dieraantallen per bouwblok. Bij melkveebedrijven kunnen (uitgaande van stallen met	Geen aanleiding tot aanpassing

			voldoende ruimte per dier) op een bouwblok van 2,5 hectare 350-550 melkkoeien gehouden worden inclusief bijbehorend jongvee. Een gemiddeld melkveebedrijf in Utrecht heeft nu 90. melkkoeien.	

7.3.1 Landbouwgebied: niet-grondgebonden veehouderij

Thema	Indiener	Samenvatting	Reactie GS	Voorstel GS
Ontwikkelings-mogelijkheden	043, 099, 112, 124, 126	Indiener 043 is het niet eens met keuze om aan te sluiten bij de regeling zoals deze in de rest van de provincie al van kracht was. Voor deze keuze mist ook een duidelijke motivering. Voor voormalige LOG en verwevingsgebied zijn de gevolgen van de keuze aanzienlijk. Ook past deze keuze niet in de beleidsvoorbereiding die in kader van het reconstructieplan met diverse partijen vanuit de combinatie van alle reconstructiedoelen aan de orde zijn geweest. Omschakeling van grondgeboden naar IV wordt doorsneden, de IV bedrijven worden beperkt in uitbreidingsmogelijkheden en er lijken (zie reactie op PRV) zelfs met terugwerkende kracht bouwvlakken verkleind te moeten worden. Laat artikel 4.13 lid 6 uit de PRV 2013, betreffende de specifieke regeling voor het verwevingsgebied weer terugkomen, eventueel met de toevoeging van de sloop van VAB (zie ook de zienswijze namens de Regio Amersfoort). Indiener 099 vindt een beperking van de omvang van het bouwperceel tot 1,5 ha voor intensieve veehouderij is onaanvaardbaar. Weliswaar mag dan nu de grondslag voor uitbreiding op basis van het Reconstructieplan zijn weggevallen, maar dat neemt niet weg dat ook deze ondernemers recht hebben op groeipotentie. Ook voor hen geldt stilstand is achteruitgang. Neem voor bestaande intensieve veehouderijen, gelegen buiten het landbouwstabiliseringsgebied, mogelijkheden voor uitbreiding op welke minimaal vergelijkbaar zijn met de oude regelgeving gebaseerd op de Reconstructiewet of anders een regeling vergelijkbaar met de grondgebonden bedrijven.	Bij de evaluatie van de reconstructiezonering in 2010 is al gebleken dat de reconstructie-zonering matig functioneerde. Er zijn nauwelijks veebedrijven verplaatst naar het LOG en wat betreft groeimogelijkheden en beperkingen (ammoniak, geur) was er weinig verschil tussen de verwevingsgebieden en het LOG. De groeimogelijkheden voor niet-grondgebonden veehouderij in de verwevingsgebieden zijn in 2013 verruimd. In de huidige herijking zetten wij een volgende stap gericht op vereenvoudiging en gelijkschakeling van de groeimogelijkheden voor de niet-grondgebonden veehouderij in Utrecht. Wij zijn ons bewust dat deze gelijkschakeling voor sommige veehouders een toename en voor anderen een vermindering van de groeimogelijkheden betekent. Behalve de wens tot vereenvoudiging en gelijkschakeling speelt ook ons uitgangspunt om vanwege de beperkte fysieke en milieugebruiksruimte in Utrecht terughoudend te zijn wat betreft de groeimogelijkheden voor niet-grondgebonden veehouderij. Op basis van deze overwegingen zijn wij tot een provincie breed geldende maximale bouwblokomvang van 1,5 ha voor niet-grondgebonden veehouderijen gekomen. Wij achten deze omvang voldoende voor het	Geen aanleiding tot aanpassing.

		Indiener 112 geeft aan dat de bestaande rechten in bijvoorbeeld het voormalige LOG niet worden gerespecteerd, met als gevolg dat de bedrijven geen toekomstperspectief meer hebben. Indiener verzoekt de provincie daarom om een alternatief instrument aan te bieden voor uitbreiding. Een mogelijk instrument kan worden gevonden in Gelderland. Indiener (124) geeft aan dat het beperken van de ontwikkelingsmogelijkheden voor niet-grondgebonden veehouderijbedrijven, zowel generiek (agrarische bouwvlakken mogen niet groter zijn dan 1,5 hectare en er is maximaal één bouwlaag toegestaan) als gebiedsgericht (binnen landbouwstabiliseringsgebieden mogen niet grondgebonden veehouderijbedrijven überhaupt niet uitbreiden) grote effecten heeft: - verduurzaming zal niet plaatsvinden. - niet-grondgebonden bedrijven worden 'op slot' gezet. Dit past niet bij goed openbaar bestuur en het voeren van voorspelbaar beleid, zeker gezien het feit dat inhoudelijke onderbouwing van deze keuzes ontbreekt. Wij concluderen op basis van een inventarisatie dat enkele tientallen bedrijven hun benodigde ontwikkelingsstap niet kunnen realiseren. - omschakeling van bijv. gangbaar naar biologisch zal in sommige gevallen meer fysieke ruimte vragen. - toepassen van weidegang voor bijvoorbeeld kippen vraag in sommige gevallen overkappingen. - meerdere bouwlagen kan nodig zijn in sommige bedrijfssystemen, uitstoot van stoffen kan lager blijven. Indiener (126) geeft aan dat voor de intensieve veehouderij een beperking van de omvang van het bouwperceel onaanvaardbaar is. Weliswaar mag de grondslag voor uitbreiding op basis van het Reconstructieplan zijn weggevallen, maar dat neemt niet weg dat ook deze ondernemers recht hebben op groeipotentie. Daarom pleit indiener voor uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande intensieve veehouderijen.	exploiteren van een doelmatig niet-grondgebonden veebedrijf waarbij dan ook nog voldoende ruimte bestaat voor diervriendelijke stallen. Dit baseren wij op gegevens over mogelijke dieraantallen per bouwperceel (o.a. Alterra rapport "Grootschalige landbouw" en presentatie Balthussen, LEI, 2010) en gemiddelde bedrijfsgrootte in Utrecht. Bijvoorbeeld kunnen er op een bouwperceel (inclusief, woning en andere verhardingen) van 1,5 ha volgens deze gegevens bij een diervriendelijke stalsysteem 8000-12.000 mestvarkens gehouden worden. Dat is vier tot zesmaal het aantal dat nu in Utrecht gemiddeld op een gespecialiseerd mestvarkensbedrijf gehouden wordt (2000 mestvarkens). Bij deze berekeningen is uitgegaan van een efficiënte benutting van het bouwperceel waarbij verouderde, overtollige bebouwing wordt opgeruimd. In de landbouwstabiliseringsgebieden staat het veiligstellen van natuurwaarden voorop. Groei van niet-grondgebonden veehouderij is hier ongewenst. Voor niet-grondgebonden veebedrijven zijn de opties (net als in de reconstructieperiode) stabilisatie, beëindiging of (bij groeiwensen) verplaatsing.	

7.3.1 Landbouwgebied: Menuaart FoodValley

Menukaart FoodValley	043	Beperk hanteren Menukaart niet tot de formele FoodValley gemeenten. Betrek ook het grondgebied van meer gemeenten, gelet op wenselijkheid van eenduidigheid in beleid voor de Gelderse Vallei, waaronder zeker het buitengebied van Woudenberg.	De menukaart is een initiatief van gemeenten in de Vallei. Wij leggen de menukaart niet op aan gemeenten. Als anderen gemeenten zich bij FoodValley, of bij dit instrument willen aansluiten, kunnen zij zich tot hen richten. Bijvoorbeeld bedrijven die in het (volgens nu nog vigerende beleid) Verwevingsgebied liggen krijgen de mogelijkheid te groeien tot 1,5 ha. Dat kan meer zijn dan dat er nu in het bestemmingsplan is vastgesteld. Hier zou de gemeente de Menukaart eventueel kunnen toepassen.	Geen aanleiding tot aanpassing.

7.3.1 Landbouwgebied: definitie grondgebondenheid

PRV 1.1 definitie grond-gebondenheid en biologische landbouw	043, 112, 134	Definitie grondgebondenheid maakt dat alle vormen van varkens en pluimveehouderij, ook de biologische, onder niet grondgebonden vallen. Dat gecombineerd met vervallen van omschakeling in het verwevingsgebied leidt er toe dat biologische boeren niets kunnen. Zie ook de uitspraak van de Raad van State (RvS) geplaatst op vrijdag 24-10-2014. In een zaak tussen de provincie Noord Brabant en een biologisch varkensbedrijf in Heusden. RvS heeft bepaald dat het bedrijf niet aangemerkt mocht worden als intensieve veehouderij, omdat aangetoond was dat bedrijfsvoering niet in gebouwen zal plaatsvinden, maar dat de varkens op een aangrenzend perceel in de weide zullen worden gehouden. Indiener 134 geeft aan dat de term ‘geheel of in overwegende mate’ bij de begripsomschrijving van niet grondgebonden veehouderij ruimte laat voor interpretatieverschillen. Met name voor gemengde bedrijven en voor biologische bedrijven met dieren die met buitenruimte worden gehouden kan	In de definitie van grondgebonden veehouderij staat dat het benodigde ruwvoer geheel of vrijwel geheel afkomstig is van structureel bij het bedrijf behorende gronden. Voor het onderscheid tussen grondgebonden en niet grondgebonden landbouwbedrijven is doorslaggevend of er al dan niet sprake is van een bedrijfsvoering die gebaseerd is op de teelt van gewassen voor menselijke of dierlijke consumptie op de bij het bedrijf behorende open gronden. Het certificaat biologisch is daarbij niet relevant. Biologische bedrijven zijn alleen grondgebonden wanneer zij aan de in de PRV artikel 1.1 genoemde definities voldoen. Niet elk biologisch varkensbedrijf of kippenbedrijf voldoet aan de definitie van grondgebondenheid. Volgens het biologische (SKAL) keurmerk hoeft slechts 20% van het voer van een biologisch varkensbedrijf of kippenbedrijf afkomstig te zijn van het bedrijf zelf of de directe omgeving. Deze bedrijven hoeven dus niet te voldoen aan de karakteristiek van een	Geen aanleiding tot aanpassing

		onduidelijkheid ontstaan of een dergelijk bedrijf grondgebonden is of niet.	grondgebonden veebedrijf, waar sprake is van een min of meer gesloten voer-mest kringloop op bedrijfsniveau. Varkenshouderij of pluimveehouderij kan alleen onder de bestemming grondgebonden agrarisch bedrijf vallen wanneer het gaat om een kleine ondergeschikte neventak op een akkerbouwbedrijf of ander grondgebonden agrarisch bedrijf. Omschakeling naar niet-grondgebonden veehouderij is in de herijkte PRV niet meer mogelijk.	
	112, 140	In de herijking is geen onderscheid gemaakt tussen gangbare intensieve veehouderijbedrijven en biologische bedrijven. Dit onderscheid bestaat volgens indiener wel degelijk (112). De verordening maakt geen onderscheid tussen intensieve bedrijven en biologische bedrijven, daarom is het starten van een biologische varkenshouderij of pluimveehouderij niet meer toegestaan. Juist nu zou ingespeeld moeten worden op maatschappelijk ondernemen door een uitzondering te maken voor biologische bedrijven. Als voorbeeld kan de Groningse verordening worden gehanteerd, waarin in begripsbepaling wordt gesteld dat een biologisch bedrijf niet als intensief word beschouwd (140).	Er is geen aanleiding om ruimtelijke en milieueffecten van gangbare veebedrijven anders te beoordelen dan die van biologische veebedrijven. Ammoniak en fijnstof van biologische veebedrijven is bijvoorbeeld even schadelijk als ammoniak en fijnstof van gangbare intensieve veebedrijven. De ammoniak- en fijnstofproductie is bij biologische en scharrelkipbedrijven zelfs hoger dan op bedrijven met traditionele kooihuisvesting. Zie ook de beantwoording bij 043, 112, 134 hiervoor.	Geen aanleiding tot aanpassing

Bijlage 1: Inhoudsopgave op naam indiener zienswijze

Naam indiener zienswijze	Nummer	Paragraaf
Aardoorn, J. en Winkel, L.	42	6.5.2.5
ABF Wijk bij Duurstede BV	11	6.5.2.5
Adviesbureau Haver Droeze namens Ridderhofstad Sterkenburg BV	60	4.2.4
Adviesbureau Haver Droeze namens Allurepark 't Eekhoornnest	61	5.4.2
Agrifirm Exlan namens Ravenhorst, K. van	140	7.3.1
AIM Advocaten namens Overvecht Vastgoed	157	6.3.3, 6.5.3.6
AIM Advocaten namens Wereldhave Nederland BV	133	6.3.3
anoniem	138	5.4.2, 7.1, 7.2
B4o namens Fam. Rengers-Loudon	139	5.4.1, 5.4.2
Bedrijvenvereniging Montfoort	111	6.5.4.2
Beek, J.G. van	44	6.5.2.5
Beheer Brouwershoff BV	70	6.1, 6.5.3.5
Belangenvereniging Den Dolder	76	5.4.1, 6.1, 6.5.3.9
Belangenvereniging Toekomst Tuinderij Groot	94	6.5.4.5
Berg, D. van den	117	6.5.2.5
Berg, W.Y. van der	9	6.5.2.5
Berkhout, V.H.O.	155	6.5.2.5
Bewonerscollectief Tolakkerweg 74 tot en met 114	80	6.5.3.2
Bewonersvereniging Maarsseveen Molenpolder	90	7.1
Bik, T. en Haas, M. de	45	6.5.2.5
BHIK	115	6.5.3.1
Boer, D. de	13	6.5.2.5
Boer, J.R. de	15	6.5.2.5
Boggende, K. den	52	6.5.2.5
Boon, J.H. den (Broekbergen)	92	5.4.1
Bos, N.P.A. en H. Land mede namens 5 andere ondertekenaars	125	6.5.3.5
BPD Ontwikkeling BV namens grondeigenaren in Rijnenburg	102	6.5.3.6
Breevast Properties BV	69	5.4.2
Breugelmans, L.L.P.M. en Breugelmans-Vermeulen, J.	26	6.5.2.5
Broshuis, H.H.M. en J.J. Oudenes	83	6.5.2.5
CML Milieuorganisatie Leusden	75	4.2.2, 5.1.2, 5.4.1, 7.3
Croix, R. du en Meer, T. van der	14	6.5.2.5
Decathlon Netherlands BV	67	6.3.3
Dijk, H. van en Dijk, M. van	22	6.5.2.5
Dijk, Fam. J. van	34	6.5.2.5
Dijk, G.C.A. van	73	6.5.3.3
Dikker, F. en Lesger, M.	16	6.5.2.5
Dorresteijn, A.G.	149	7.3.1
Egeler-Conte, F. en A.W.	20	6.5.2.5
Federatie bedrijvenkringen regio Amersfoort	57	6.1, 6.3.1, 6.3.2, 6.4
Geffen, L. van	29	6.5.2.5

Gemeente Amersfoort	150	1.2, 3.1, 3.3, 6.1, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3, 6.5.1, 6.5.1.1
Gemeente Baarn	97	6.3.3, 6.5.1.2
Gemeente Bunnik	147	3.1, 6.4.1, 6.5.3.1
Gemeente Bunschoten	99	3.1, .3.3, 6.3.2, 6.3.3, 6.5.1.3, 7.3, 7.3.1,
Gemeente De Bilt	151	1.3, 3.1, 4.1.2, 5.4.1, 6.1, 6.5.3.2, 7.1
Gemeente De Ronde Venen	53	1.3, 4.2.2, 5.1.2, 5.4.1, 6.1, 6.5.4.4, 7.1, 7.2, 7.4.3
Gemeente Eemnes	130	1.4, 3.1, 6.2, 6.3.2, 6.3.3, 6.5.1.4
Gemeente IJsselstein	106	3.2, 5.4.1, 5.4.2, 6.5.3.8, 7.4.2
Gemeente Leusden	58	2.6, 5.1.2, 6.1, 6.3.2, 6.5.1.5, 7.1, 7.2
Gemeente Lopik	109	1.11, 2.7, 4.2.4, 5.4.1, 5.4.3, 6.3.1, 6.5.4.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.3.1, 7.3.2
Gemeente Montfoort	81	6.1, 6.5.4.2
Gemeente Nieuwegein	152	6.3.2, 6.3.3, 6.4.3,
Gemeente Oudewater	116	5.1.3, 6.5.4.3, 7.1, 7.2
Gemeente Soest	98	1.2, 1.3, 1.4, 1.11, 3.1, 4.1.2, 4.1.3, 5.1, 5.1.3, 5.3, 5.4.1, 5.4.3, 6.1, 6.5.1.6, 7.1, 7.2, 7.3.1, 7.3.3, 7.4.1
Gemeente Stichtse Vecht	100	3.3, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.2.3, 5.1.1, 5.1.4, 6.1, 6.3.1, 6.3.3, 6.5.3.5, 7.1, 7.3.1, 7.4.3
Gemeente Stichtse Vecht en Gemeente Utrecht	96	6.5.3.5, 6.5.3.6
Gemeente Utrecht	101	4.1.3, 4.2.2, 4.2.3, 5.2.3, 5.2.4, 5.4.1, 5.4.3, 6.1, 6.3.3, 6.4, 6.4.3, 6.5.3.6, 7.1, 7.2, 7.3.4, 7.4.1, 7.4.2,
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	104	4.1.3, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 5.4.1, 6.1, 6.3.2, 6.3.3, 6.4.2, 6.5.2.3, 6.5.3.8, 7.1,
Gemeente Renswoude	134	6.5.2.1, 7.1, 7.3.1
Gemeente Rhenen	141	5.4.1
Gemeente Veenendaal	118	4.1.4, 5.4.1, 6.3.3, 6.5.2.4
Gemeente Wijk bij Duurstede	114	1.3, 2.8, 3.1, 4.1.6, 4.2, 4.2.2, 4.2.4, 5.1.4, 6.1, 6.4.1, 6.4.2, 6.5.2.5, 7.1, 7.3, 7.3.1, 7.3.3, 7.4.2
Gemeente Woerden	103	1.2, 4.1.1., 4.1.2, 4.1.3, 5.1.4, 5.4.1, 6.5.4.5
Gemeente Woudenberg	43	2.8, 3.1, 6.3.3, 6.5.1.7, 7.1, 7.3, 7.3.1, 7.3.2, 7.3.3
Gemeente Zeist	107	5.4.1, 6.5.3.9
GGZ Centraal	146	5,4,1, 6.5.1.1
Groenenbeen, M.	33	6.5.2.5
Hol, S. en Stevendaal, T. van	55	6.5.2.5
Horst, J.G.M. van der	59	6.5.2.5
Interkoop Properties B.V.	46	6.5.4.4
Jonker - van den Heuvel, fam.	82	6.5.2.5
Kiestra, S.	8	6.5.2.5
Kroon, G.F.E.M. van der	1	5.4.1
Laan, H. van der en Laan-Esner, H.R. van der	39	6.5.2.5
Leeuwen, Y. van	95	6.5.4.5
LTO Noord	124	4.1.2, 4.2.2, 5.4.2, 5.4.3, 7.2, 7.3, 7.3.1, 7.3.2
Logtenstein, J. van, mede namens 9 medeondertekenaars	21	7.3.1
Luyk, G.J. van	35	6.5.2.5
Maarseveen Roelofs, J.H.M. van	48	6.5.2.5
Maartensdijkse Middenstandsvereniging	62	6.5.3.2
Melkert, M.	28	6.5.2.5
Miltenburg, J.C.M.	91	6.5.3.3
Mooisticht, mede namens Landschap Erfgoed Utrecht	93	3.2, 3.3, 7.1

Natuur en Milieufederatie Utrecht, mede namens Natuurmonumenten, Utrechts Landschap, IVN Utrecht en Landschap Erfgoed Utrecht	41	3.1, 3.3, 4.2.2, 4.2.3, 5.4, 5.4.1, 5.4.2, 6.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.3.1
Oechies, J. en Oechies-Bax, E.H.	5	6.5.2.5
Ondernemersvereniging De Werf	77	6.5.3.5
Ontwikkelingsmaatschappij Lopik	86	6.5.4.1
Pasamen Advocaten namens Dierenhotel Campingkennels Soest	89	7.1, 7.4.3
PaVaRo Holding b.v.	24	6.5.2.5
Piauw, J.	25	6.5.2.5
Polman, J.	123	6.5.2.5
Poppe, A.P.C.	19	6.5.2.5
Poppe van Hemert, M.	18	6.5.2.5
Prinsen Advies namens Smink Vastgoed BV	113	6.5.1.1
Prinsen Advies namens Wolfswinkel Reiniging	156	5.4.1
Roukema, D.C.	71	6.5.2.5
Recreatieschap Stichtse Groenlanden	153	2.8, 5.4.1, 5.4.3, 6.4.2, 7.2, 7.4, 7.4.1,
Regio Amersfoort	126	1.4, 1.8, 3.1, 4.2.3, 6.1, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3, 6.4.1, 6.4.2, 6.5.1, 6.5.1.3, 6.5.1.5, 7.1, 7.2, 7.3, 7.3.1
Regio Food Valley	32	7.1, 7.3.1
Regioplatform Woningcorporaties Utrecht	143	4.2.2, 6.1, 6.2, 6.5.3.6
Rooijen, E.A.A.M. van	74	4.2.3
Saurens, R.J.H.	56	6.5.3.2
Schelke, L.	78	7.4.3
SGP Fractie gemeente De Bilt	72	6.5.3.2
Spijker, M.W.H.	50	6.5.1.6
Stappers, J.M.E. en Boers, M.E.	54	6.5.2.5
Steenkuijl, F.J.	87	6.5.2.5
Stegmeijer, M.J.A.	27	6.5.2.5
Stein, van	85	1.2
Stichting Altrecht	136	5.4.1, 6.5.3.9
Stichting Behoud Polder Haanwijk	137	6.5.4.5
Stichting Behoud de Eemvallei	105	4.2.2, 4.2.3, 5.2.1, 5.4.1, 5.4.2, 5.4.3
Stichting Beter Zeist	144	5.4.1, 6.5.3.9, 7.2
Stichting De Groene Buffer	154	5.4.1, 6.5.4.5,
Stichting gebiedsontwikkeling Utrecht West	88	7.3.1
Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	68	1.3, 1.4, 2.1, 2.7, 2.8, 3.1, 3.4, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.2, 4.2.2, 4.2.4, 5, 5.1, 5.1.1, 5.1.3, 5.2, 5.3, 5.4, 5.4.1, 5.4.3, 6.1, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.4, 6.5.3.9, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4.3, 8.2, 8.3.1, 8.3.2, 8.4,
Stichting Natuur en Milieuzorg NW-Veluwe	135	6.5.1.1, 7.4.2
Stichting Parkbeheer Bedrijventerreinen Wijk bij Duurstede	65	6.5.2.5
Smits Bouwdeskundigen namens Built to Build Vastgoed BV	127	6.5.3.4
Stooker, A.	36	6.5.2.5
Streumer, fam. C.W.	122	6.5.2.5
Strijland – van Wensveen, N.G.A.	119	7.3
Stichting Behoud de Eemvallei	158	4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 5.4.1, 5.4.2
Studio Raak	131	6.5.4.4
Tanja, W.	10	6.5.2.5
Team Bescherm Autena	110	4.2.3

Tiggeloven, C.	121	5.4.1
U10-gemeenten	84	3.1, 3.3, 4.2.2, 4.2.3, 6.1, 6.3, 6.3.3, 6.5.3, 6.5.3.6, 6.5.4.5, 7.1, 7.2
Uijttewaal, C.	49	4.2.3
Uilenreef, J.W.	30	6.5.2.5
Vaags, J.H.A. en Hartog, S.P.	2	6.5.2.5
Van Veen Advocaten namens Stuivenberg, H.R.	128	7.2
Van Westreenen adviseurs	112	5.4.1, 7.3.1, 7.3.2
Veenman, P.	4	6.5.1.6, 6.5.2.5
Veer, J.F.H. ter	31	6.5.2.5
Vereniging Bosch en Duin en Omstreken	148	5.4.1, 6.5.3.9, 7.2
Vitens	108	6.5.1.6
Vitens	142	4.1.3
Vliet, T.A.P. van	63	6.5.2.5
Vrancken, M.	3	6.5.2.5
Vries, W.J.G. de	129	6.5.2.5
VVE Park Waeterrijck	51	6.5.4.4
Wegen, F.A.J. van	37	6.5.2.5
Weijden, M.L. van der	132	6.5.3.3
Wekking, F.A. en Wekking-Padberg, S.	6	6.5.2.5
Werkgroep Behoud Lopikerwaard	47	4.2.4, 7.1, 7.2
Westdorp, B.	12	6.5.2.5
Wielinga, J.M.M.	64	6.5.2.5
Wildt, G.N. van der	23	6.5.2.5
Windunie Development BV	79	4.2.3
Winters, A.J.	40	6.5.2.5
Worp, E.R. van der	38	6.5.2.5
Zuilekom, W.A.H. van	7	6.5.2.5

Bijlage 2: Inhoudsopgave aan hand van nummer indiener zienswijze

Nummer	Naam indiener zienswijze	Paragraaf
1	Kroon, G.F.E.M. van der	5.4.1
2	Vaags, J.H.A. en Hartog, S.P.	6.5.2.5
3	Vrancken, M.	6.5.2.5
4	Veenman, P.	6.5.1.6, 6.5.2.5
5	Oechies, J. en Oechies-Bax, E.H.	6.5.2.5
6	Wekking, F.A. en Wekking-Padberg, S.	6.5.2.5
7	Zuilekom, W.A.H. van	6.5.2.5
8	Kiestra, S.	6.5.2.5
9	Berg, W.Y. van der	6.5.2.5
10	Tanja, W.	6.5.2.5
11	ABF Wijk bij Duurstede BV	6.5.2.5
12	Westdorp, B.	6.5.2.5
13	Boer, D. de	6.5.2.5
14	Croix, R. du en Meer, T. van der	6.5.2.5
15	Boer, J.R. de	6.5.2.5
16	Dikker, F. en Lesger, M.	6.5.2.5
18	Poppe van Hemert, M.	6.5.2.5
19	Poppe, A.P.C.	6.5.2.5
20	Egeler-Conte, F. en A.W.	6.5.2.5
21	Logtenstein, J. van, mede namens 9 medeondertekenaars	7.3.1
22	Dijk, H. van en Dijk, M. van	6.5.2.5
23	Wildt, G.N. van der	6.5.2.5
24	PaVaRo Holding b.v.	6.5.2.5
25	Piauw, J.	6.5.2.5
26	Breugelmans, L.L.P.M. en Breugelmans-Vermeulen, J.	6.5.2.5
27	Stegmeijer, M.J.A.	6.5.2.5
28	Melkert, M.	6.5.2.5
29	Geffen, L. van	6.5.2.5
30	Uilenreef, J.W.	6.5.2.5
31	Veer, J.F.H. ter	6.5.2.5
32	Regio Food Valley	7.1, 7.3.1
33	Groenenbeen, M.	6.5.2.5
34	Dijk, Fam. J. van	6.5.2.5
35	Luyk, G.J. van	6.5.2.5
36	Stooker, A.	6.5.2.5
37	Wegen, F.A.J. van	6.5.2.5
38	Worp, E.R. van der	6.5.2.5
39	Laan, H. van der en Laan-Esner, H.R. van der	6.5.2.5
40	Winters, A.J.	6.5.2.5
41	Natuur en Milieufederatie Utrecht, mede namens Natuurmonumenten, Utrechts Landschap, IVN Utrecht en Landschap Erfgoed Utrecht	3.1, 3.3, 4.2.2, 4.2.3, 5.4, 5.4.1, 5.4.2, 6.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.3.1
42	Aardoorn, J. en Winkel, L.	6.5.2.5
43	Gemeente Woudenberg	2.8, 3.1, 6.3.3, 6.5.1.7, 7.1, 7.3, 7.3.1, 7.3.2, 7.3.3
44	Beek, J.G. van	6.5.2.5

45	Bik, T. en Haas, M. de	6.5.2.5
46	Interkoop Properties B.V.	6.5.4.4
47	Werkgroep Behoud Lopikerwaard	4.2.4, 7.1, 7.2
48	Maarseveen Roelofs, J.H.M. van	6.5.2.5
49	Uijttewaal, C.	4.2.3
50	Spijker, M.W.H.	6.5.1.6
51	VVE Park Waeterrijck	6.5.4.4
52	Boggende, K. den	6.5.2.5
53	Gemeente De Ronde Venen	1.3, 4.2.2, 5.1.2, 5.4.1, 6.1, 6.5.4.4, 7.1, 7.2, 7.4.3
54	Stappers, J.M.E. en Boers, M.E.	6.5.2.5
55	Hol, S. en Stevendaal, T. van	6.5.2.5
56	Saurens, R.J.H.	6.5.3.2
57	Federatie bedrijvenkringen regio Amersfoort	6.1, 6.3.1, 6.3.2, 6.4
58	Gemeente Leusden	2.6, 5.1.2, 6.1, 6.3.2, 6.5.1.5, 7.1, 7.2
59	Horst, J.G.M. van der	6.5.2.5
60	Adviesbureau Haver Droeze namens Ridderhofstad Sterkenburg BV	4.2.4
61	Adviesbureau Haver Droeze namens Allurepark 't Eekhoornnest	5.4.2
62	Maartensdijkse Middenstandsvereniging	6.5.3.2
63	Vliet, T.A.P. van	6.5.2.5
64	Wielinga, J.M.M.	6.5.2.5
65	Stichting Parkbeheer Bedrijventerreinen Wijk bij Duurstede	6.5.2.5
67	Decathlon Netherlands BV	6.3.3
68	Stichting Milieuzorg Zeist e.o.	1.3, 1.4, 2.1, 2.7, 2.8, 3.1, 3.4, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.2, 4.2.2, 4.2.4, 5, 5.1, 5.1.1, 5.1.3, 5.2, 5.3, 5.4, 5.4.1, 5.4.3, 6.1, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.4, 6.5.3.9, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4.3, 8.2, 8.3.1, 8.3.2, 8.4,
69	Breevast Properties BV	5.4.2
70	Beheer Brouwershoff BV	6.1, 6.5.3.5
71	Roukema, D.C.	6.5.2.5
72	SGP Fractie gemeente De Bilt	6.5.3.2
73	Dijk, G.C.A. van	6.5.3.3
74	Rooijen, E.A.A.M. van	4.2.3
75	CML Milieuorganisatie Leusden	4.2.2, 5.1.2, 5.4.1, 7.3
76	Belangenvereniging Den Dolder	5.4.1, 6.1, 6.5.3.9
77	Ondernemersvereniging De Werf	6.5.3.5
78	Schelke, L.	7.4.3
79	Windunie Development BV	4.2.3
80	Bewonerscollectief Tolakkerweg 74 tot en met 114	6.5.3.2
81	Gemeente Montfoort	6.1, 6.5.4.2
82	Jonker - van den Heuvel, fam.	6.5.2.5
83	Broshuis, H.H.M. en J.J. Oudenes	6.5.2.5
84	U10-gemeenten	3.1, 3.3, 4.2.2, 4.2.3, 6.1, 6.3, 6.3.3, 6.5.3, 6.5.3.6, 6.5.4.5, 7.1, 7.2
85	Stein, van	1.2
86	Ontwikkelingsmaatschappij Lopik	6.5.4.1
87	Steenkuijl, F.J.	6.5.2.5
88	Stichting gebiedsontwikkeling Utrecht West	7.3.1
89	Pasamen Advocaten namens Dierenhotel	7.1, 7.4.3

	Campingkennels Soest	
90	Bewonersvereniging Maarsseveen Molenpolder	7.1
91	Miltenburg, J.C.M.	6.5.3.3
92	Boon, J.H. den (Broekbergen)	5.4.1
93	Mooisticht, mede namens Landschap Erfgoed Utrecht	3.2, 3.3, 7.1
94	Belangenvereniging Toekomst Tuinderij Groot	6.5.4.5
95	Leeuwen, Y. van	6.5.4.5
96	Gemeente Stichtse Vecht en Gemeente Utrecht	6.5.3.5, 6.5.3.6
97	Gemeente Baarn	6.3.3, 6.5.1.2
98	Gemeente Soest	1.2, 1.3, 1.4, 1.11, 3.1, 4.1.2, 4.1.3, 5.1, 5.1.3, 5.3, 5.4.1, 5.4.3, 6.1, 6.5.1.6, 7.1, 7.2, 7.3.1, 7.3.3, 7.4.1
99	Gemeente Bunschoten	3.1, .3.3, 6.3.2, 6.3.3, 6.5.1.3, 7.3, 7.3.1,
100	Gemeente Stichtse Vecht	3.3, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.2.3, 5.1.1, 5.1.4, 6.1, 6.3.1, 6.3.3, 6.5.3.5, 7.1, 7.3.1, 7.4.3
101	Gemeente Utrecht	4.1.3, 4.2.2, 4.2.3, 5.2.3, 5.2.4, 5.4.1, 5.4.3, 6.1, 6.3.3, 6.4, 6.4.3, 6.5.3.6, 7.1, 7.2, 7.3.4, 7.4.1, 7.4.2,
102	BPD Ontwikkeling BV namens grondeigenaren in Rijnenburg	6.5.3.6
103	Gemeente Woerden	1.2, 4.1.1., 4.1.2, 4.1.3, 5.1.4, 5.4.1, 6.5.4.5
104	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	4.1.3, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 5.4.1, 6.1, 6.3.2, 6.3.3, 6.4.2, 6.5.2.3, 6.5.3.8, 7.1,
105	Stichting Behoud de Eemvallei	4.2.2, 4.2.3, 5.2.1, 5.4.1, 5.4.2, 5.4.3
106	Gemeente IJsselstein	3.2, 5.4.1, 5.4.2, 6.5.3.8, 7.4.2
107	Gemeente Zeist	5.4.1, 6.5.3.9
108	Vitens	6.5.1.6
109	Gemeente Lopik	1.11, 2.7, 4.2.4, 5.4.1, 5.4.3, 6.3.1, 6.5.4.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.3.1, 7.3.2
110	Team Bescherm Autena	4.2.3
111	Bedrijvenvereniging Montfoort	6.5.4.2
112	Van Westreenen adviseurs	5.4.1, 7.3.1, 7.3.2
113	Prinsen Advies namens Smink Vastgoed BV	6.5.1.1
114	Gemeente Wijk bij Duurstede	1.3, 2.8, 3.1, 4.1.6, 4.2, 4.2.2, 4.2.4, 5.1.4, 6.1, 6.4.1, 6.4.2, 6.5.2.5, 7.1, 7.3, 7.3.1, 7.3.3, 7.4.2
115	BHIK	6.5.3.1
116	Gemeente Oudewater	5.1.3, 6.5.4.3, 7.1, 7.2
117	Berg, D. van den	6.5.2.5
118	Gemeente Veenendaal	4.1.4, 5.4.1, 6.3.3, 6.5.2.4
119	Strijland – van Wensveen, N.G.A.	7.3
121	Tiggeloven, C.	5.4.1
122	Streumer, fam. C.W.	6.5.2.5
123	Polman, J.	6.5.2.5
124	LTO Noord	4.1.2, 4.2.2, 5.4.2, 5.4.3, 7.2, 7.3, 7.3.1, 7.3.2
125	Bos, N.P.A.. en H. Land mede namens 5 andere ondertekenaars	6.5.3.5
126	Regio Amersfoort	1.4, 1.8, 3.1, 4.2.3, 6.1, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3, 6.4.1, 6.4.2, 6.5.1, 6.5.1.3, 6.5.1.5, 7.1, 7.2, 7.3, 7.3.1
127	Smits Bouwdeskundigen namens Built to Build Vastgoed BV	6.5.3.4
128	Van Veen Advocaten namens Stuivenberg, H.R.	7.2
129	Vries, W.J.G. de	6.5.2.5
130	Gemeente Eemnes	1.4, 3.1, 6.2, 6.3.2, 6.3.3, 6.5.1.4

131	Studio Raak	6.5.4.4
132	Weijden, M.L. van der	6.5.3.3
133	AIM Advocaten namens Wereldhave Nederland BV	6.3.3
134	Gemeente Renswoude	6.5.2.1, 7.1, 7.3.1
135	Stichting Natuur en Milieuzorg NW-Veluwe	6.5.1.1, 7.4.2
136	Stichting Altrecht	5.4.1, 6.5.3.9
137	Stichting Behoud Polder Haanwijk	6.5.4.5
138	anoniem	5.4.2, 7.1, 7.2
139	B4o namens Fam. Rengers-Loudon	5.4.1, 5.4.2
140	Agrifirm Exlan namens Ravenhorst, K. van	7.3.1
141	Gemeente Rhenen	5.4.1
142	Vitens	4.1.3
143	Regioplatform Woningcorporaties Utrecht	4.2.2, 6.1, 6.2, 6.5.3.6
144	Stichting Beter Zeist	5.4.1, 6.5.3.9, 7.2
145	vervallen	
146	GGZ Centraal	5,4,1, 6.5.1.1
147	Gemeente Bunnik	3.1, 6.4.1, 6.5.3.1
148	Vereniging Bosch en Duin en Omstreken	5.4.1, 6.5.3.9, 7.2
149	Dorresteijn, A.G.	7.3.1
150	Gemeente Amersfoort	1.2, 3.1, 3.3, 6.1, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3, 6.5.1, 6.5.1.1
151	Gemeente De Bilt	1.3, 3.1, 4.1.2, 5.4.1, 6.1, 6.5.3.2, 7.1
152	Gemeente Nieuwegein	6.3.2, 6.3.3, 6.4.3,
153	Recreatieschap Stichtse Groenlanden	2.8, 5.4.1, 5.4.3, 6.4.2, 7.2, 7.4, 7.4.1,
154	Stichting De Groene Buffer	5.4.1, 6.5.4.5,
155	Berkhout, V.H.O.	6.5.2.5
156	Prinsen Advies namens Wolfswinkel Reiniging	5.4.1
157	AIM Advocaten namens Overvecht Vastgoed	6.3.3, 6.5.3.6
158	Stichting Behoud de Eemvallei	4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 5.4.1, 5.4.2